

The Pali University and Dhammaśāstra Act 1950

(Act No XLV of 1950)

ပါဠိတက္ကသိုလ်နှင့် ဓမ္မာစရိယအက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၇။]

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် ပရိယတ္တိသာသနာတော် တည်တံ့ခိုင်မြဲ ထူးကဲ ပြန့်ပွားစည်ပင်ရေးအတွက် ပါဠိတက္ကသိုလ် တည်ထောင်ရန်၎င်း၊ စာချုဓမ္မာစရိယဆရာ တော်များကိုလည်း ပစ္စည်းလေးပါးအတွက် ကြောင့်ကြမှုပလီမေဂ်တောင်းငြိမ်းစေရန်၎င်း၊ လိုအပ်သည်ဖြစ်စေကာမူ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၁၂ ခုနှစ် (သာသနာတော် သက္ကရာဇ် ၂၄၉၄ ခုနှစ်) ပါဠိတက္ကသိုလ်နှင့် ဓမ္မာစရိယ အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေတွင်၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုထောက်ထား ရန်မလိုလျှင်—

- (က) “ဗဟိုအဖွဲ့” ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၈ အရ ဖွဲ့စည်းထားသော ပါဠိတက္ကသိုလ်ဗဟိုအဖွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။
- (ခ) “အမှုဆောင်အဖွဲ့” ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၁၆ အရ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်း ထားသော ဗဟိုအဖွဲ့၏အမှုဆောင်အဖွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။
- (ဂ) “စာချုဓမ္မာစရိယ” ဆိုသည် စကားရပ်တွင် “မူလစာချုဓမ္မာ စရိယဆရာတော်” နှင့် “သီးခြားစာချုဓမ္မာစရိယဆရာတော်” နှစ်မျိုးလုံးပါဝင်သည်။
 - (၁) “မူလ စာချု ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော်” ဆိုသည်မှာ၊ ပညာ ဗဟု သူ တ နှင့် ပြည့် စုံ ၍ စာ ပေ ကျမ်း ဂန် တတ် မြောက် ကျွမ်းကျင်တော်မူသည်ဟု ထင်ရှားကျော်စောသော မူလ စာချုဆရာတော်ကိုဆိုလိုသည်။
 - (၂) “သီးခြားစာချု ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော်” ဆိုသည်မှာ၊ နိုင်ငံ တော်အစိုးရ ကျင့်စဉ်သော စာချုတန်း စာမေးပွဲ၌ ဖြစ်စေ၊ ရန်ကုန်မြို့ စေ လီ ယ ဝ် က စာ ချု တန်း စာ မေး ပွဲ ၌ ဖြစ် စေ၊ မန္တလေးမြို့၊ ပရိယတ္တိ သာသနာတော် စာချုတန်းစာမေးပွဲ၌ ဖြစ်စေ ဝင်ရောက် ဖြေဆို၍၊ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌ ငာယာ၊ သီလကုန်ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ တော်နှင့် အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာတည်းဟူသော ကျမ်းရင်း သုံးကျမ်းကို အောင်မြင်သော စာချုလရာတော်ကို ဆိုလို သည်။
- (ဃ) “ကျောင်း” ဆိုသည် စကားရပ်တွင် ကျောင်းအိုက်လည်း ပါဝင် သည်။

Price,—annas 3]

၃။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပါဠိတက္ကသိုလ် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင် ရမည်။ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် မည်သည့်ကျောင်းမဆို ပုဒ်မ ၄ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား သော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံလျှင် ပါဝင်နိုင်ရမည်။

၄။ ။(၁) ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် ပါဝင်လိုသော ကျောင်းတကျောင်းမှာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါဠိဘာသာ ပညာရေးအဖွဲ့ကကျင်းဝသော ပဌမကြီး တန်းစာမေးပွဲကို အောင်မြင်ပြီး၍ မဗ္ဗာစရိယစာချတန်း၌ ဆက်လက် စာသင်နေသူ စာသင်သားအရေအတွက်အနည်းဆုံး ဆယ်ပါးရှိရမည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ(၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသော ကျောင်းသည် တမ္ပိတည်း၌ဖြစ်စေ၊ တရွာတည်း၌ဖြစ်စေ၊ နီးစပ်ရာကျောင်းများနှင့် စုပေါင်းခြင်းဖြင့်လိုအပ်သောအင်္ဂါနှင့် မြည့်စုံလျှင် ထိုကဲ့သို့စုပေါင်း၍ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် ပါဝင်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင်ယင်းသို့ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းတကျောင်းအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ရန် စုပေါင်းထားသောကျောင်းများသည် ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများအလို့ငှါ ပါဠိတက္ကသိုလ် ဝင်ကျောင်းတကျောင်းသာဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

ထိုမှတစ်ပါး ဝါဆိုခေတ်တခုတည်း၊ တရာမိတည်းဖြစ်သော ကျောင်းတခု အတွင်း ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းများခွဲ၍ မတည်ထောင်ရ။

၅။ ။(၁) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းတကျောင်းသည် ပုဒ်မ ၄ (၁) တွင်သတ်မှတ်ထားသည့် စာသင်သား အရေအတွက်မပြည့်စုံလျှင်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းအဖြစ်မှရင်းခွာသည်။

(၂) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းတကျောင်း၏ စာသင်သားများ အနက်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းဖြစ်သည့်နေ့မှစ၍ ခြောက်နှစ်အတွင်းတွင် ပါဠိ တက္ကသိုလ်စာမေးပွဲ၌ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၊ သီလက္ခန့်ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာတည်းဟူသော ကျမ်းရင်း သုံးကျမ်းလုံးကိုအောင်မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အရေအတွက်သည်၊ ရာခိုင်နှုန်း သုံးဆယ် အောက်လျော့လျှင်၊ ထိုကျောင်းသည် ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းအဖြစ်မှ ရပ်စဲမည်။

၆။ ။(၁) ပါဠိတက္ကသိုလ် စာသင်သားသည်၊ မိမိစာလိုက်နေသည့် ပါဠိ တက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းတွင်—

- (က) တနှစ်လျှင်အနည်းဆုံးရှစ်လသီတင်းသုံးရမည်။ ထို့ပြင်
- (ခ) မိမိ မအောင်မြင်သေးသော ကျမ်းစာများကို စာချ ဓမ္မာစရိယများက ပို့ချပေးသည့် စာဂါများအနက် ရာခိုင်နှုန်း ခြောက်ဆယ်အောက် မနည်းစာလိုက် ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေအာဏာ တည်သည့်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ်အတွင်း၌ မူကား၊ ပါဠိတက္ကသိုလ် စာသင်သားမဟုတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်စာချ ဓမ္မာစရိယတပီးထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၆ အရ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ ခြင်းကို ခံရသော စာချဓမ္မာစရိယတပီးထံတွင်ဖြစ်စေ၊ မိမိမြေဆိုလိုသောကျမ်းစာများကို သီစာချဓမ္မာစရိယကပို့ချပေးသည့်စာဂါများအနက် ရာခိုင်နှုန်း ရှစ်ဆယ်အောက်မနည်း

စာလိုက်၍၊ ယင်းသို့စာလိုက်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်ကို ဆိုင်ရာစာချုပ်ဓမ္မာစရိယထံမှ ရရှိလျှင်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်စာမေးပွဲတွင် ဝင်ရောက်ဖြေဆိုနိုင်သည်။

၇။ ။(၁) တက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်သည်၊ မိမိကျောင်းအတွက် စာချုပ်ဓမ္မာစရိယများကို မိမိသဘောအတိုင်းခန့်ထားနိုင် နှုတ်ပယ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုစာချုပ်ဓမ္မာစရိယများသည် ဂုဏ်တော်များသာဖြစ်ရမည်။

(၂) ဓမ္မာစရိယ စာချုပ်တန်းတွင် စာသင်နေသော စာသင်သား ဆယ်ပါးကိုစာချုပ်ရန်အတွက် စာချုပ်ဓမ္မာစရိယသုံးပါးခန့်ထားနိုင်သည်။ နောက်ထပ် စာသင်သားအရေအတွက် တိုးလက်လာသဖြင့်၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်က ဗဟိုအဖွဲ့သို့ စာချုပ်ဓမ္မာစရိယတိုး၍ ခန့်ခွင့်ရန်တောင်းလာလျှင်၊ ပြည့်စုံလုံလောက်သော အကြောင်းရှိက၊ ဗဟိုအဖွဲ့သည် သင့်လျော်သလိုဆုံးဖြတ်၍ ခန့်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၈။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှါ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဗဟိုအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့စည်းရမည်။

(၂) ဗဟိုအဖွဲ့တွင် အောက်ပါဆရာတော်များဝါဝင်စေရမည်။

(က) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းတကျောင်းမှ ကိုယ်စားလှယ်ဆရာတော်တပါးစီ။

(ခ) အပိုဒ် (က) တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် ဆရာတော်များ၏ညွှန်ကြားချက်အရ နိုင်ငံတော်အစိုးရက တင်မြှောက်သောပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်မဟုတ်သည့်ကျောင်းများမှ နာယကဆရာတော်များ၊ အဆိုပါနာယကဆရာတော်များ၏ အရေအတွက်သည်၊ အပိုဒ် (က) တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် ဆရာတော်အားလုံး၏ ရာခိုင်နှုန်းသုံးဆယ်ထက်မပိုစေရ။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါဠိဘာသာပညာရေးအဖွဲ့၏နာယက ဆရာတော်များက မိမိတို့အထဲမှ ရွေးကောက်တင်ပြောက်ယော ကိုယ်စားလှယ်ဆရာတော်နှစ်ပါး။

(၃) (က) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းမှကိုယ်စားလှယ်ဆရာတော်သည်၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ထိုဆရာတော်က တင်မြှောက်သည့် မိမိကျောင်းရှိ စာချုပ်ဓမ္မာစရိယတပါးသော်၎င်း ဖြစ်စေရမည်။

(ခ) ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်က မိမိကျောင်းရှိ စာချုပ်ဓမ္မာစရိယကို ကိုယ်စားလှယ် ဆရာတော်အဖြစ် တင်မြှောက်သည့်အခါ၊ ထိုစာချုပ်ဓမ္မာစရိယသည် ဗဟိုအဖွဲ့တွင်ယင်းသို့ ညွှန်ကြားသည့်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ်ပါဝင်ရမည်။

သို့ရာတွင် ထိုစာချုပ်ဓမ္မာစရိယသည်၊ အဆိုပါသုံးနှစ်အတွင်း၌ သိုကျောင်း၏ စာချုပ်ဓမ္မာစရိယအဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော်၊ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

(၄) ပုဒ်မခွဲ (၂) အပိုဒ် (ခ) နှင့် (ဂ) တို့အရတင်မြှောက်သော ဆရာတော်သည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့တွင် ယင်းသို့တင်မြှောက်သည့်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ်ပါဝင်ရမည်။ သို့ရာတွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါဠိဘာသာပညာရေးအဖွဲ့၏ နာယကဆရာ

တော်ဖြစ်လျှင်၊ ထိုဆရာတော်သည် အဆိုပါသုံးနှစ်အတွင်း၌ နာယကဆရာတော်အဖြစ် မှရပ်စဲခဲ့သော်၊ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှရပ်စဲရမည်။

၉။ ။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည်၊ မိမိတို့အထံမှ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်တပါးစီ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။

(၂) ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာ တော်သည်၊ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည့်နေ့မှစ၍ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်အဖြစ်၌ သုံးနှစ်တည်မြဲရမည်။

သို့ရာတွင် ထိုဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် သည်၊ အဆိုပါသုံးနှစ်အတွင်း၌ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ်မှရပ်စဲခဲ့သော်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်အဖြစ်မှရပ်စဲရမည်။

(၃) ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးများတွင် သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်မတက်ရောက်သည့် ဗဟိုအဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးတွင်၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်က သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်နှစ်ပါးလုံးမတက်ရောက်သည့် ဗဟိုအဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးတွင်၊ သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် အစည်းအဝေးသို့တက်ရောက် သည့် ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များက မိမိတို့အထံမှ ဆရာတော်တပါးကို ရွေးကောက်တင် မြှောက်ရမည်။

၁၀။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၈ (၃) (ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၈ (၄) တွင်မည်သို့ပင်ပါရှိစေ ကာမူ၊ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်တပါးသည်၊ အောက်ဖော်ပြပါအကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် အရည်အချင်းပျက်ယွင်းလျှင်၊ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ်မှရပ်စဲသည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

- (က) လူထွက်သော်၎င်း။ ။
- (ခ) ပျံ့တော်မူသော်၎င်း။
- (ဂ) စိတ်ပျံ့လွင့်ရှူးသွပ်သော်၎င်း။
- (ဃ) ပါရာဇိက အာပတ္တဝါဒတရုဏ်းဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ပိနိစ္ဆယဋ္ဌာနမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ ဂိုဏ်း ဂဏ ဝိနည်းဗိုလ်ထံမှ၊ သုခုဆုံးဖြတ်ချက်ကို မရ သော်၎င်း။
- (င) အကျင့်စားကြံ့နှင့် ပတ်သက်သော ရှုဇဝတ်မှုဖြင့် အပြစ်ခံရသော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြစ်ခံရဘူး သော်၎င်း။
- (စ) ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်သော်၎င်း။
- (ဆ) ဗဟိုအဖွဲ့၏ သုံးလတကြိမ် အစည်းအဝေး သုံးခုသို့ တဆက်တည်း မတက်ရောက်ဘဲ နေသော်၎င်း။

(၂) ဆရာတော်တပါးသည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှရပ်စဲသဖြင့်၊ ဗဟို အဖွဲ့တွင် နေရာလစ်လပ်ခဲ့သော်၊ ထိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှရပ်စဲသောဆရာတော်ကို တင်မြှောက် ခဲ့သည့်နည်းအတိုင်း၊ အဖွဲ့ဝင်အသစ်ကို တင်မြှောက်၍ လစ်လပ်သည့်နေရာကို ဖြည့်ရမည်။

သို့ရာတွင် ယင်းသို့နောက်ထပ်တင်မြောက်သည့် ဆရာတော်သည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် အဖြစ်မှ ရပ်စဲသည့်ဆရာတော်ပါဝင်ရန်၊ ကျန်ရှိနေသေးသော ကာလအပိုင်းအခြား အတွက်သာလျှင်ပါဝင်ရမည်။

(၃) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်း၏ ကျောင်းအုပ် ဆရာတော်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာချမှောစရိယသည်၊ ပုဒ်မ ၃ (၁) အပိုဒ် (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) ၊ သို့တည်းမဟုတ် (င) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အကြောင်းတရားကြောင့် အရည်အမိုင်း ပျက်ယွင်းလျှင်၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်အဖြစ်မှ သို့တည်းမဟုတ် စာချမှောစရိယ အဖြစ်မှရပ်စဲသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၁။ ။ (င) ဗဟိုအဖွဲ့မှာ၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်အတွက် စီမံဆောင်ရွက်ဘွယ် ရှိသူများကို စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်ဖြစ်။ ပုဒ်မ ၁၆ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် အမှု ဆောင်အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို ကြီးကြပ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်နိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(၂) အထူးသဖြင့်ဗဟိုအဖွဲ့သည်၊ အောက်ပါကိစ္စများကို ဆောင် ရွက်နိုင်သည်။

- (က) ပုဒ်မ ၄ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံ၍ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် ပါဝင်လိုသောကျောင်းများကို စစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းများ အဖြစ်အသိအမှတ်ပြုရန်။
- (ခ) မြောစရိယ စာချတန်းစားပွဲများကို၎င်း၊ အလားတူ စာမေးပွဲများကို၎င်း၊ ပရိယတ္တိသာသနာတိုးတက်ရေး အတွက်၊ ထိုစာမေးပွဲများထက် ဂိုဏ်းဇူးများမည် စာမေးပွဲများကို၎င်း ကျင်းပရန်။
- (ဂ) ဆိုခဲ့သော စာမေးပွဲများအတွက် စည်းမျဉ်းဥပဒေများ သတ်မှတ်ခြင်းစသော စီမံဆောင်ရွက်ဘွယ်ရှိသူများကို ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ဃ) ဆိုခဲ့သော စာမေးပွဲများကို အောင်မြင်သောပုဂ္ဂိုလ် များအား၊ ဆုလက်မှတ်၊ လံဆိပ်၊ ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးများ အပ်နှင်းချီးမြှောက်ရန်။
- (င) ပါဠိတက္ကသိုလ်အတွက်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်း များအတွက်၊ ဆုတံဆိပ်များအတွက်၊ ပညာသင် စရိတ်၊ စကောလားရှစ်ဆုအတွက်၊ မသည်ဖြင့်လှူဒါန်း လာကြသောငွေနှင့် အခြား ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို အလှူခံ၍ စီမံခန့်ခွဲသုံးစွဲရန်။

မှတ်ချက်။ ။ သို့အလှူခံရာစီမံခန့်ခွဲသုံးစွဲရာ၌ ပိနည်းခဿနာတော်နှင့်ညီညွတ်အောင်၊ ကပ္ပိယ ကာမကလိုလျှင်၊ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ခန့်ထားသော တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးနှင့် ပုဒ်မ ၁၄ အရ ခန့်ထားသော အကျိုးဆောင်ငွေထိန်းလှကြီးသည်၊ ကပ္ပိယကာရက ဖြစ်ကြရမည်။

(၅) သို့လက်ခံ သုံးစွဲရာတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ၎င်း၊ မအခြား အလှူရှင်များထံမှ၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာကိစ္စ အတွက်ရရှိသော အလှူငွေနှင့် အခြားဝတ္ထုပစ္စည်း

များကို ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များအား၎င်း၊ ပါဠိ တက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းများအား၎င်း၊ ထိုကျောင်း များ၏ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်များအား၎င်း၊ ထို ကျောင်းများ၏ စာချ ဓမ္မာစရိယ များအား၎င်း လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရန်။

- (ဆ) သို့လက်ခံသုံးစွဲရာတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ၎င်း၊ အခြား အလှူရှင်များထံမှ၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာကိစ္စ အတွက်ရှိသော အလှူငွေနှင့် အခြားဝတ္ထုပစ္စည်း များကို ပါဠိတက္ကသိုလ်စာမေးပွဲအောင် ပုဂ္ဂိုလ်များ အား၎င်း၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်စာသင်သားများအား၎င်း လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရန်။
- (ဇ) ဗဟိုအဖွဲ့ကလွဲအပ်သော တာဝန် ဝတ်တရားများကို ဆောင်ရွက်ခြင်းအလို့ငှါ အခါကာလအားလျော်စွာ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များပါဝင်သော အဖွဲ့ဝယ် များခန့်ထားရန်။
- (ဈ) ဤအက်ဥပဒေပါ ကိစ္စများအတွက် ဤအက်ဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သော စည်းမျဉ်းဥပဒေများကို သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရန်။
- (ည) ဤအက်ဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချက် ထမြောက်အောင်မြင် စေရန်၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စဟူသမျှကို စီမံဆောင်ရွက်ရန်။

၁၂။ ။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည်၊ မိမိတို့အထဲမှ အတွင်းရေးမှူး ဆရာတော် တပါးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

(၂) ထိုအတွင်းရေးမှူး ဆရာတော်သည်၊ ယင်းသို့ရွေးချယ်တင် မြှောက်သည့်နေ့မှစ၍ အတွင်းရေးမှူးရာထူး၌ သုံးနှစ်တည်မြဲရမည်။

ထိုရာတွင်ထိုအတွင်းရေးမှူးဆရာတော်သည်၊ အဆိုပါသုံးနှစ်အတွင်း၌ ဗဟို အဖွဲ့ ဝင် ဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော်၊ အတွင်းရေးမှူးဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

၁၃။ ။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့တွင် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဖြင့် အမှုထမ်း ဆောင်ရန်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဗဟိုအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ကို ကြိုတင်ရယူ၍ နိုင်ငံတော်အထက်တန်းဝန်ထမ်းအရာရှိ ဥပါသကာတဦးကို ခန့်ထားရမည်။

(၂) ဗဟိုအဖွဲ့အတွက် ဤအက်ဥပဒေ၏ ပဌမဇယားတွင် ဖော်ပြ တားသည့်အတိုင်း ရာထမ်းမှုထမ်းများရှိစေရမည်။ ထိုရာထမ်းမှုထမ်းများကို တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူး(၁) ခန့်ထားရမည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ထိုဇယားကို အခါ ကာလအားလျော်စွာ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

(၃) ပုဒ်မ ၃(၁) နှင့် (၂) တို့တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် အရာရှိနှင့် ရာထမ်းမှုထမ်းများ၏ လစာနှင့်စရိတ်များသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက သတ်မှတ်သည့် အတိုင်းဖြစ်စေရမည်။

(၄) ဆိုခဲ့သောအရာရှိနှင့် ရာယမ်းမှုထမ်းများသည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့နှင့် ပုဒ်မ ၁၆ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့က စီမံ ထားသော တာဝန် ဝတ်တရားများကိုကမ်းဆောင်ကြရမည်။

၁၄။ ။ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏သဘောတူညီချက်ကို ကြိုတင် ရယူ၍ အကျိုးဆောင်ငွေထိန်းလူကြီးတယောက်ခန့်ထားရမည်။

၁၅။ ။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည်၊ ဤဥပဒေပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ ငှါ၊ သာမန်အားဖြင့် သုံးလလျှင်တကြိမ်၊ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် သတ်မှတ်သောနေ့တွင် အစည်းအဝေးကျင်းဝရမည်။

(၂) ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်သည်၊ မိမိသင်လျော်သည်ဟု ထင်မြင်သော အခါ၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏ အထူးအစည်းအဝေးကိုဘိတ်ခေါ်နိုင်သည်။

(၃) နယ်ပီးအောက်မနည်းသော ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များက လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ပဋိပက္ခသိုလ်ဆိုင်ရာ ကိစ္စတခုခုအတွက် ဗဟိုအဖွဲ့၏အထူးအစည်း အဝေးကို ဘိတ်ခေါ်စေလိုကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ထံအကြောင်းကြားလျှင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်သည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏အထူးအစည်းအဝေးကိုဘိတ်ခေါ်ရမည်။

(၄) အစည်းအဝေးသို့ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ဆယ်ပါးအောက် မနည်းတက်ရောက်လျှင်၊ ထိုအစည်းအဝေးကိုကျင်းပနိုင်စွမ်းမရှိ။

၁၆။ ။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှါ၊ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော် အနည်းဆုံးခုနစ်ပါး၊ အများဆုံးဆယ်ပါး ပါဝင်သော အမှုဆောင်အဖွဲ့တခုကိုရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းထားရမည်။

(၂) အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ဗဟိုအဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ပါဝင်လျှင်၊ ထိုဗဟိုအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် တို့သည်၊ ထိုအမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် အသီးသီး ဖြစ်စေရမည်။ ယင်းသို့ ဗဟိုအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်လျှင်၊ ထိုအမှုဆောင်အဖွဲ့က မိမိတို့အထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်တပါးစီ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။

(၃) ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည်၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အစည်းအဝေး များတွင် သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် မှတက်ရောက်သည့် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏အစည်းအဝေးတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်က သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်နှစ်ပါးလုံး မတက် ရောက်သည့်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏အစည်းအဝေးတွင် သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်၊ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များက မိမိတို့ အထဲမှဆရာတော်တပါးကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။

(၄) အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်၊ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းသည့်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ် တည်မြဲရမည်။

သို့ရာတွင်၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်တပါးသည်၊ အဆိုပါသုံးနှစ် အ တွင်း၌ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော်၊ အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ် မှရပ်စဲရမည်။

(၆) ဗဟိုအဖွဲ့၏အတွင်းရေးမှူးဆရာတော်နှင့်တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးတို့သည်၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးဖြစ်စေရမည်။

၁၇။ ။ (၀) အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့ကလွဲအပ်သော ကိစ္စတာဝန်များကို ဗဟိုအဖွဲ့ကသတ်မှတ်ပေးသော နည်းကမ်းများအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်သည့်ကိစ္စများကို ဗဟိုအဖွဲ့၏အစည်းအဝေးသို့တင်ပြရမည်။

၁၈။ ။ (၁) အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်၊ သာမန်အားဖြင့် တလလျှင် တကြိမ်၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်သတ်မှတ်သောနေ့တွင်စည်းဝေးရမည်။

(၂) အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည်၊ မိမိသင့်လျော်သည်ဟုထင်မြင်ဘောအခါ၊ အသုံးအစည်းအဝေးကိုဘိတ်ခေါ်နိုင်သည်။

(၃) မလေးပီးအောက်မနည်းသော အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များကလက်မှတ်ရေးထိုး၍ အလျင်လို အရေးကြီးသော ကိစ္စတခုခုအတွက် အထူးအစည်းအဝေးဘိတ်ခေါ်စေလိုကြောင်း၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်ထံ အကြောင်းကြားလျှင်၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည်၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အထူးအစည်းအဝေးကိုဘိတ်ခေါ်ရမည်။

(၄) အစည်းအဝေးသို့ အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် ငါးပါးအောက်မနည်းတက်ရောက်လျှင်၊ ထိုအစည်းအဝေးကိုကျင်းပနိုင်စေရမည်။

၁၉။ ။ ဗဟိုအဖွဲ့၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏အစည်းအဝေးတွင် စဉ်းစားဆွေးနွေးသည့်ကိစ္စများကို၊ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သည့် ဆရာတော်များ၏ များရာသဘောဆန္ဒအရ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ သဘောဆန္ဒတူနေသည့်အခါ၊ သဘာပတိဆရာတော်က မိမိသဘောအတိုင်း အနိုင်အရှုံးကို ဆုံးဖြတ်နိုင် သည်။

၂၀။ ။ ဗဟိုအဖွဲ့၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည်၊ အဆိုပါဗဟိုအဖွဲ့၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များစုံလင်ခြင်းမရှိဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အဖွဲ့ဝင်တင်မြှောက်ရာ၌စည်းကမ်းနှင့်မညီညွတ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ပျက်ပြယ်မရှိစေရ။

၂၁။ ။ (၁) တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူးသည်၊ သုံးလဟာကြိမ် ကျင်းပသော ဗဟိုအဖွဲ့၏သာမန်အစည်းအဝေးများတွင် ပါဠိတက္ကသိုလ်အတွက်သုံးလချုပ်စာရင်းများကို အမှုဆောင်အဖွဲ့မှတစ်ဆင့်တင်ပြရမည်။

(၂) တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏ အထွက်အဝင်ငွေစာရင်းများကို အစိုးရစာရင်းစစ်များအား စစ်ဆေးစေပြီးလျှင်၊ နှစ်ချုပ်စာရင်းကို အစိုးရစာရင်းစစ်များ၏ဘက်သေခံလက်မှတ်နှင့်မှတ်ချက်များပါပူးတွဲ၍တနှစ်လျှင်တကြိမ်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏ နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးဖြစ်သော သုံးလဟာကြိမ် အစည်းအဝေးတွင် အမှုဆောင်အဖွဲ့မှတစ်ဆင့်တင်ပြရမည်။

(၃) တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်အတွက်ရ-သုံးခန့်မှန်းခြေစာရင်းအကြမ်းကို တနှစ်လျှင်တကြိမ်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ရ-သုံးခန့်မှန်းခြေစာရင်း၌ပါဝင်နိုင်ရန်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏သုံးလဟာကြိမ်အစည်းအဝေးတွင် အမှုဆောင်အဖွဲ့မှတစ်ဆင့်တင်ပြရမည်။

၂၂။ ။အတွင်းရေးမှူးဆရာတော်နှင့် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည်၊ နှစ်စဉ် နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာများကိုစီစဉ်ရေးသားပြီးလျှင်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏ရုံးပင်လည်အရင်းအမြစ်သော သုံးလတကြိမ်အစည်းအဝေးတွင် အမှုဆောင်အဖွဲ့မှတစ်ဆင့်ပြရမည်။

၂၃။ ။ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်း၏ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်နှင့် စာချမှောစရိယတို့သည်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကို ဤအက်ဥပဒေ၏ ဒုတိယအပိုင်းတွင်ဖော်ပြထားသောနှုန်းများအတိုင်း ရရှိရမည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ထိုနှုန်းများကို အခါကာလအားလျော်စွာ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

၂၄။ ။ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များ၊ ဒေသဆောင်အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များနှင့် ပုဂံမ ၁၁ (၂) (ဇ) အချခန့်ထားသောအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များသည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများကိုဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှါ၊ အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်သည့်အတွက်၊ ခရီးစရိတ်နှင့်အခြားစရိတ်များကို နိုင်ငံတော်သမတက သတ်မှတ်ထားသော နှုန်းများအတိုင်း ရရှိရမည်။

၂၅။ ။တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးမှာသာလျှင်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်ကိစ္စများအတွက် ပါဠိတက္ကသိုလ်ရုံးခွဲမှ ငွေထုတ်ယူနိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။ ထိုတွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည်၊ အကျိုးဆောင်ရွက်ရန်လျှောက်ကြားခြင်းနှင့် ပူးတွဲလက်မှတ်ထိုသော ချက်လက်မှတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ငွေများကိုထုတ်ယူရမည်။

၂၆။ ။နိုင်ငံတော်အစိုးရသည်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင်မပါဝင်သော ကျောင်းများရှိ အရည်အချင်းနှင့်ညီညွတ်သော စာချမှောစရိယများကို ဤအက်ဥပဒေ၏ ကတိယဇယားပါနည်းဥပဒေများအရ ရွေးချယ်၍ ထိုနည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထားသော နှုန်းအတိုင်းလှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည်။ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ယူနည်းဥပဒေများနှင့် နှုန်းကို အခါကာလအားလျော်စွာ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် မည်သည့်အခါမဆို၊ ထိုနှုန်းသည် ပါဠိတက္ကသိုလ်စာချမှောစရိယများအား လှူဒါန်းသည့်နှုန်း၏တဝက်သာ ဖြစ်စေရမည်။

၂၇။ ။ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများအလို့ငှါ ဗဟိုအဖွဲ့အားဝင်း၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင်မပါဝင်သောကျောင်းများရှိ စာချမှောစရိယများအားဝင်း၊ ငွေကိုဖြစ်စေ၊ အခြားဝတ္ထုပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သည့်အခါ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသောအလှူရှင်သည် စိနည်းဒေသနာတော်နှင့်အညီ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည်။

ပဌမဇယား။

[၄၆၈ ၁၃(၂)။]

ဗဟိုအဖွဲ့အတွက် ရာထမ်းမှုထမ်းများ—

- (၁) ရုံးအုပ် ၁
- (၂) အထက်တန်းစာရေး ၂
- (၃) အောက်တန်းစာရေး ၂
- (၄) လက်နှိပ်စက်စာရေး ၁
- (၅) စာပေးစာပူဇော်ရေး ၁
- (၆) မင်းစေ ၂

ဒုတိယဇယား။

[ပုဒ်မ ၂၃။]

	ငွေ(ကျပ်)။
(က) တက္ကသိုလ်ဝင် စာချ ဓမ္မာစရိယ တပါး အတွက် ဇာလလျှင် ဆွမ်းဆန်တော်	၆၀
(ခ) စာချ ဓမ္မာစရိယ မဟုတ်သည့် ပါဠိ တက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းအုပ်ဆရာပေါက် တပါးအတွက်ဇာလလျှင် ဆွမ်းဆန်တော်	၆၀
(ဂ) စာချဓမ္မာစရိယဖြစ်သော ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်း အုပ် ဆရာတော် တပါး အတွက် ဇာလလျှင် ဆွမ်းဆန်တော်	၀၉
(ဃ) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းတကျောင်းအတွက်နဝကမ္မ အလှူငှါ တနှစ်လျှင်အလှူတော်	၅၀၀

တတိယဇယား။

[ပုဒ်မ ၂၆။]

၁။ ။ ဤနည်းဥပဒေများတွင်၊ ရွှေနောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထောက်ထားရန်မလိုလျှင်—

- (က) “အက်ဥပဒေ” ဆိုသည်မှာ၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၁၂ ခုနှစ်၊ (သာသနာတော်သက္ကရာဇ် ၂၄၉၄ ခုနှစ်) ပါဠိတက္ကသိုလ်နှင့် ဓမ္မာစရိယအက်ဥပဒေကိုဆိုလိုသည်။
- (ခ) “အဖွဲ့” ဆိုသည်မှာ၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ဖွဲ့စည်းထားသော စာချဓမ္မာစရိယရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။

၂။ ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည်၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ အရ ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှါ၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင်မပါဝင်သည့်ကျောင်းများရှိ စာချဓမ္မာစရိယများကို ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ရွေးချယ်ရမည်။

၃။ ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆိုခဲ့သော စာချဓမ္မာစရိယများကို ရွေးချယ်ရန် အလို့ငှါ ဆိုင်ရာရိုင်တန်၊ ပညာဝန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာအရပ်တွင် သာသနာရေးအသင်း ရှိလျှင်၊ ထိုအသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဥက္ကဋ္ဌ၏ကိုယ်စားလှယ်ပါဝင်သော စာချဓမ္မာစရိယရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရမည်။

၄။ ။ အဖွဲ့သည်၊ အောက်ပါအရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံသော စာချဓမ္မာစရိယများကို ရွေးချယ်ရမည်။

- (၁) အပိုမိ (၃) တွင် အလီးသီး သတ်မှတ်ထားလှည့် အရေအတွက် ရှိသော စာလိုက်သံဃာတော်များကို ပရိယတ္တိစာပေများ ပို့ချ လျက်ရှိခြင်း၊ ထို့ပြင်

- (၂) ဆိုခဲ့သော စာလိုက်သံဃာတော်များကို အနည်းဆုံး တနေ့လျှင် စာနှစ်ဝါ ပို့ချလျက်ရှိခြင်း။
- (၃) (က) မန္တလေးမြို့ရှိကျောင်းတကျောင်းတွင် စာလိုက်သံဃာဟော် အရေအတွက် အနည်းဆုံးအင်္ဂါး ၃၀။
- (ခ) ရန်ကုန်မြို့ရှိ ကျောင်းတကျောင်းတွင် ကျောင်းနေ သံဃာတော်အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၂၅ ပါးရှိ၍၊ စာတဝါလျှင် စာလိုက်သံဃာတော်အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၁၀ ပါး။
- (ဂ) ခရိုင် မြို့မရှိ ကျောင်းတကျောင်းတွင် ကျောင်းနေသံဃာတော်အရေအတွက်အနည်းဆုံး ၂၅ ပါးရှိ၍၊ စာတဝါလျှင် စာလိုက်သံဃာတော် အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၅ ပါး။
- (ဃ) အပိုဒ် ၃ (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့တွင် ရည်ညွှန်းထားသော မြို့များမှ တပါး အခြားမြို့ရှိ ကျောင်းတကျောင်းတွင် ကျောင်းနေသံဃာတော် အရေအတွက်အနည်းဆုံး အင်္ဂါး ၂၀ ရှိ၍၊ စာတဝါလျှင် စာလိုက်သံဃာတော် အရေအတွက်အနည်းဆုံး ၄ ပါး။
- (င) ကျေးရွာရှိ ကျောင်းတကျောင်းတွင် ကျောင်းနေ သံဃာတော်အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၁၅ ပါးရှိ၍၊ စာတဝါလျှင် စာလိုက်သံဃာဟော် အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၄ ပါး။

၅။ ။ အဖွဲ့သည်၊ နည်းဥပဒေ ၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု မိမိတို့ထင်မြင်သော စာချမှတ်စရိယများထံမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်များထံမှ အောက်ပါဇယားတွင် ပြထားသည့်အတိုင်း စာရင်းတောင်းယူရမည်။

ဇယား။

အရှင်ဘုရားတို့ ပို့ချတော်မူသော ဇာဝါများကို အောက်တွင် စာရင်းရေးသား ချီးမြှင့်တော်မူပါ။

နံနက်—	ညွှတ်တော်—
နေ့—	သိက္ခာ—
ညနေ—	ကျောင်းတိုက်—
ည—	မြို့ရွာ—
	စာသင်သားဦးရေ—

၆။ ။ နည်းဥပဒေ ၅ အရ တောင်းယူသော စာရင်းကို ရရှိသည့်အခါ၊ စာချမှတ်စရိယတပါးသည် နည်းဥပဒေ ၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု အဖွဲ့ကကျေနပ်၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာအရပ်တွင် ထင်ရှား ကျော်စောသည့်

ဂဏာစရိယ ဂဏပါမောက္ခဖြစ်သော အခြားဆရာတော်ကြီး သုံးပါးထံ၊ ထိုစာချမ္မာ စရိယသည် လှူဒါန်းသောကံပုံခြင်းခံရထိုက် မခံရထိုက် စာဖြင့်မေးလျှောက်ရမည်။ အဆို မပါသောတော်များက၊ လှူဒါန်းသောကံပုံခြင်းခံရထိုက်သည်ဟု စာဖြင့်လက်မှတ်ရေးထိုး ၍ ထောက်ခံတော်မူကြလျှင်၊ ထိုစာရင်းနှင့် ထောက်ခံချက်များကို၊ မိမိတို့၏အစီရင်ခံစာ နှင့်တကွပူးတွဲ၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရသာသနာရေးဌာနသို့ပေးပို့ရမည်။

၇။ ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည်၊ ယင်းသို့ အရည် အချင်း များနှင့် ဖြည့်စုံ၍ ထောက်ခံချက်များကိုရရှိသော၊ ထို့ပြင် ဆိုင်ရာကျောင်းအုပ်ဆရာတော်က ညွှန်ကြား သော စာချမ္မာစရိယများအား၊ တပါးအတွက် တလလျှင် ဆွမ်းဆန်တော်ငွေ ၃၀ လှူဒါန်း ထောက်ပံ့ရမည်။

၈။ ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရက နည်းဥပဒေ ၇ အရ လှူဒါန်းထောက်ပံ့နေသော စာချမ္မာစရိယ၏ ကျောင်းတွင် စာလိုက်သံဃာတော် အပါးတရာ ရှိလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် အပါးတရာထက်ပိုလျှင်၊ စာလိုက်သံဃာတော် အရေအတွက် အပါးငါးဆယ် လျှင်၊ စာချမ္မာစရိယ တပါးကျတတ်၍ ဆိုင်ရာ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်က ညွှန်ကြား သည့် စာချမ္မာစရိယများအား လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည်။

၉။ ။ (၁) ဆိုခဲ့သောနည်းဥပဒေများအရ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ခြင်းမပြုသေးမီ အက်ဥပဒေ အာဏာတည်သည့် နေ့မှစ၍ ဆိုခဲ့သော နည်းဥပဒေများအရ လှူဒါန်း ထောက်ပံ့သည့် နေ့တိုင်အောင် ပါဠိ တက္ကသိုလ်တွင် မပါဝင်သော ကျောင်းများရှိ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသော စာချမ္မာစရိယ များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက တပါး အတွက်တလလျှင် ဆွမ်းဆန်တော် ငွေ ၃၀ လှူဒါန်း ထောက်ပံ့ရမည်။

- (က) မန္တလေးမြို့၌ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ အသင်းက ယခု လှူဒါန်းထောက်ပံ့နေသော စာချမ္မာစရိယများနှင့်
- (ခ) ဂန်ကုန်မြို့၌ ပရိယတ္တိ သာသနဗုဒ္ဓဟ အသင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် စေတီယင်္ဂဏအသင်းတို့က ယခုလှူဒါန်း ထောက်ပံ့နေသော ကျောင်းများရှိ ဆိုင်ရာကျောင်း အုပ်ဆရာတော်များက ညွှန်ကြားသည့် စာချမ္မာ စရိယများ။

(၂) နည်းဥပဒေခွဲ (၁) အပိုင်း (ခ) အရ နိုင်ငံတော်အစိုးရက လှူဒါန်းထောက်ပံ့မည့် စာချမ္မာစရိယများ၏ အရေအတွက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်စေရမည်။

- (က) သံဃာတော် ၂၅ ပါးမှအပါး ၅၀ အထိရှိလျှင်၊ စာချမ္မာစရိယတပါး။
- (ခ) သံဃာတော်အပါး ၁၀၀ ရှိသော်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပါး ၁၀၀ ထက်ပိုသော်၊ သံဃာတော် အပါး ၅၀ လျှင် စာချ မ္မာစရိယတပါးကျ။

၁၀။ ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လှူဒါန်း ထောက်ပံ့မှုကို ရရှိသော စာချုပ်မူဝါဒစရိယသည်—

- (က) လူထွက်လျှင်ဖြစ်စေ၊
- (ခ) ပျံတော်မူလျှင်ဖြစ်စေ၊
- (ဂ) စိတ်ပျံ့လွင့်ရှုံးသွပ်လျှင်ဖြစ်စေ၊
- (ဃ) ပါရာဇိက အာပတ္တာဓိကရုဏ်း ဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ပိနိစ္ဆယဌာနမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ ဂိုဏ်းဂဏ ပိနည်းခိုရ်ထံမှ သုဒ္ဓဆုံးဖြတ်ချက်ကို မရလျှင်ဖြစ်စေ၊
- (င) အကျင့်စာရှိတ္တနှင့် ပတ်သက်သော ရာဇဝတ်မှုဖြင့် အပြစ်ခံရလျှင်ဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြစ်ခံရဘူးလျှင်ဖြစ်စေ၊
- (စ) နည်းဥပဒေ ၄ (၃) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စာလိုက်သံဃာတော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျောင်းနေသံဃာတော် အရေအတွက် ကပြည့်လျှင်ဖြစ်စေ၊
- (ဆ) သီဟင်းနေ့မျှော်ကိုချန်လှပ်၍ ရေတွက်သော် တနေ့လျှင်အနည်းဆုံး စာနှစ်ဝါ ပို့ချရန် ပျက်ကွယ်သည့် ကာလအပိုင်းအခြားသည် တနှစ်တွင် ရက်ပေါင်းခြောက်ဆယ်အောက်မလျော့လျှင်ဖြစ်စေ။

နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ထိုစာချုပ်မူဝါဒစရိယအား လှူဒါန်းနှုထောက်ပံ့ခြင်းကို ရပ်စဲရမည်။

၁၁။ ။ အဖွဲ့သည်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကို ရရှိသောစာချုပ်မူဝါဒစရိယထံမှ နည်းဥပဒေ ၅ ပါ ဇယားရှိအကြောင်းအရာများကို တနှစ်လျှင်တကြိမ် စာရင်းတောင်းယူ၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရသာသနာရေးဌာနသို့ မိမိတို့အစီရင်ခံစာနှင့်တကွ ပို့ရမည်။

၁၂။ ။ ဤနည်းဥပဒေများအရ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုသည်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါဠိဘာသာပညာရေးအဖွဲ့၏ လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ခြားနည်းလှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကိုဖြစ်စေ မထိခိုက်စေရ။